

COVID-19

Actieplan mentaal welzijn – status acties

Inhoud

1	Status van de acties	2
A.	Brede bevolking	2
1.	Sensibiliseren en informeren zelfzorg (universele preventie)...	2
2.	Laagdrempelige ondersteuning (universele, selectieve en geïndiceerde preventie).....	3
3.	Psychosociale bijstand (geïndiceerde en zorggerelateerde preventie)	4
B.	Zorg- en hulpverleners	4
1.	Sensibilisering en gezondheidsbevordering i f v zelfzorg en laagdrempelige ondersteuning	4
2.	Mobiele support	5
C.	Kinderen, jongeren en gezinnen.....	5
1.	Voor alle kinderen en jongeren (universele preventie)..	5
2.	Voor kinderen, jongeren en gezinnen met een nood tot snelle en laagdrempelige hulp (selectieve preventie)	6
3.	Voor gezinnen waar intensievere hulp noodzakelijk is (geïndiceerde preventie).....	6
D.	Maatschappelijk en psychisch kwetsbare personen	8
1.	Laagdrempelige initiatieven voor mensen met een sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid (geïndiceerde preventie)	8
2.	Voorzien in mogelijkheid om tijdelijk ketenaanpak IFG te versterken (geïndiceerde preventie)	9
3.	Gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg (zorggerelateerde preventie)	9
E.	Personen getroffen door COVID-19	9
1.	Voor personen die COVID-19 doorgemaakt hebben (selectieve preventie).....	9
2.	Voor nabestaanden (selectieve preventie)	10

1. STATUS VAN DE ACTIES

Met het actieplan mentaal welzijn of 'Zorgen voor morgen' willen we de bevolking laten zien dat we de psychosociale gevolgen van de Corona-maatregelen ernstig nemen en maximaal willen voorkomen of draaglijk maken.

We focussen ons op vijf grote doelgroepen.

- 1) De volledige bevolking Iedereen ondervindt een impact op zijn of haar leven door de maatregelen.
- 2) De zorgverleners en bewoners van residentiële voorzieningen. De zorgverleners en welzijnswerkers staan onder grote druk en de bewoners zijn al weken geïsoleerd
- 3) Kinderen, jongeren en gezinnen Het wegvallen van school en andere activiteiten en constant thuis zijn legt een grote druk op de gezinnen maar ook de kinderen en jongeren zelf
- 4) Mensen met een maatschappelijke of psychische kwetsbaarheid. Zij zijn bijzonder vatbaar voor een verhoogd isolement en gevoelens van angst
- 5) Mensen die door COVID-19 getroffen werden, zowel patiënten als familie van overledenen Besmette personen voelen zich nadien vaak gestigmatiseerd en nabestaanden hebben geen of slechts beperkt afscheid kunnen nemen van hun geliefde

In het onderstaande overzicht wordt per doelgroep de status van de acties weergegeven.

A. BREDE BEVOLKING

1. Sensibiliseren en informeren: zelfzorg (universele preventie)

Actie. "Vlaanderen eert, Vlaanderen kijkt vooruit" - applaus

- Doelstelling: collectieve terugblik, collectieve vooruitblik
- Middelen/frequentie: /
- Partner: /
- Budget: /
- Status: opgenomen in de doelstelling van de Vlaamse troostplek (zie laatste actie)

Actie: "Vlaanderen eert, Vlaanderen kijkt vooruit" – zorgzame buurten.

- Doelstelling: buurtgerichte initiatieven verder ondersteunen
- Middelen/frequentie: /
- Partner: /
- Budget: /
- Status: Actie verschoven naar het Relanceplan 2021

Actie. communicatie rond zelfzorg

- Doelstelling: geestelijke gezondheid verbeteren
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Concreet:
 - o Actie Campagne Check-check-check jezelf
 - Doelgroep: brede bevolking
 - Partners: Bridgeneers, Mindshare
 - Budget. 421 653,35 euro
 - Status gerealiseerd
 - o Actie Rodeneuzen – Drie Instagram Live sessies
 - Doelgroep: jongeren
 - Partners: Koning Boudewijnstichting, DPG media

Actie. gerichte doorverwijzing van nulde naar 1^e en 2^e lijnshulp

- Doelstelling: gerichte doorverwijzing van nulde naar 1^e en 2^e lijnshulp via werkafspraken binnen reguliere werking
- Middelen/frequentie. /
- Budget: geen budgettaire impact

Actie: versterking laagdrempelig outreachende gezinsbegeleiding via CAW

- Doelstelling: bijkomend versterken psychosociaal aanbod 1^e lijn
- Middelen/frequentie: eenmalig corona 2020 met zicht op duurzame investering (vanaf 2021 structureel 3,3 miljoen)
- Partners: CAW's
- Budget: 1.489.926,19 euro
- Status: in uitvoering

Actie versterking laagdrempelige outreachende gezinsbegeleiding van mensen in armoede

- Doelstelling: bijkomend versterken psychosociaal aanbod 1^e lijn
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partners: resultaat projectoproep:
https://armoede.vlaanderen.be/sites/default/files/media/Overzicht_geselecteerde_projecten_website.xlsx
- Budget 3.200.000 euro waarvan 1.800.000 euro vanuit het actieplan Zorgen voor Morgen en 1.800.000 euro via het reguliere armoedebeleid
- Status: in uitvoering

3. Psychosociale bijstand (geïndiceerde en zorggerelateerde preventie)

Actie verbinden 0de en 1^e lijnschat met 2e lijns chat GGZ

- Doelstelling: doorverwijzing mogelijk maken
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: CGG VAGGA
- Budget: 32.500 euro
- Status: in uitvoering

B. ZORG- EN HULPVERLENERS

1. Sensibilisering en gezondheidsbevordering i.f.v. zelfzorg en laagdrempelige ondersteuning

Actie' communicatie over zelfzorg via de zorgsamen be

- Doelstelling: bijkomend versterken van zorg- en hulpverleners (0^e lijn) – www.dezorgsamen.be
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: in aanvang Zorgnet-Icuro, nu overname door Steunpunt Geestelijke gezondheid
- Budget: 137.300 euro voor Zorgnet-Icuro, 135.000 euro voor Steunpunt GG
- Status: in uitvoering

Actie: www.dezorgsam.be online screener – online video's 1^e helper

- Doelstelling: bijkomend versterken van 1^e hulpvaardigheden van zorg- en hulpverleners (gelinkt aan de zorgsamen be)
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: VVKP
- Budget: 82.134 euro

- Status. gerealiseerd

Actie. www.dezorgsamen.be – webinars triage

- Doelstelling: materialen maken voor de rol van triage en eerstelijnspsychologen
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: VUB
- Budget: 112.000 euro
- Status: in uitvoering

Actie. www.dezorgsamen.be – Wellweb

- Doelstelling, aanpassing wellweb ikv proactieve ondersteuning van zorgverleners
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: Ally Institute
- Budget: 183.335 euro
- Status: in uitvoering

2. Mobile support

Actie: gespecialiseerde outreachende mobiele ondersteuningsteams

- Doelstelling: extra psychologische ondersteuning voor residentiële voorzieningen
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partners: CGG Andante, CGG LITP, CGG Vlaams-Brabant Oost, CGG De Drie Stromen en CGG Noord West-Vlaanderen
- Budget: 414 000 euro (periode: 15 juni 2020 – 31 december 2020) + 331.200 euro (verlenging tot eind juni 2021)
- Status: in uitvoering

C. KINDEREN, JONGEREN EN GEZINNEN

1. Voor alle kinderen en jongeren (universele preventie)

Actie, versterken van de nulde- en eerstelijnsinformatie en -hulp via telefoon en chat.

- Doelstelling: bekend maken en capaciteit verhogen
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partners: AWEL en WAT WAT
- Budget: zie hierboven (Brede bevolking, punt 2, actie telefoon en chat)
- Status: gerealiseerd

Actie: Jeugdwerk en Verontrusting

- Doelstelling: het jeugdwerk versterken in het opmerken van en omgaan met situaties van verontrusting bij kinderen en jongeren
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partners: Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK)
- Budget: 130.075 euro
- Status: in uitvoering

Actie. Speciale Zonneland: 'Alles komt goed'

- Doelstelling: interactieve ontdekkingsgids voor het emotioneel welzijn van kinderen 10-12 jaar
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partners: Uitgeverij Averbode
- Budget: 200.000 euro

////////////////////////////////////

- Status: gerealiseerd

Actie: preventieve gezinsondersteuning – versterken Huizen van het Kind

- Doelstelling: preventie en vroegdetectie via laagdrempelige ontmoeting versterken
- Middelen/frequentie: vooruitgeschoven uitbreidingsbeleid
- Partners: Huizen van het Kind
- Budget: wordt vastgelegd op middelen Relanceplan 2021 (1.000.000 euro)
- Status: in voorbereiding

Actie: preventieve gezinsondersteuning - vroegdetectie gelinkt aan vrijetijdsaanbod voor jongeren

- Doelstelling: preventie en vroegdetectie via laagdrempelige ontmoeting versterken
- Middelen/frequentie: relancemiddelen met oog op duurzame investering
- Partners: 16 Overkophuizen
- Budget: 1.600.000 euro ; Actie wordt vastgelegd op middelen Relanceplan 2021
- Status: in voorbereiding

Actie: versneld uitrollen van de kindreflex

- Doelstelling: een kind-reflex installeren bij: ggz, CAW, spoeddiensten van ziekenhuizen
- Middelen/frequentie: vooruitgeschoven uitbreidingsbeleid
- Partner: VECK
- Budget: 150.000 euro
- Status: in uitvoering

2. Voor kinderen, jongeren en gezinnen met een nood tot snelle en laagdrempelige hulp (selectieve preventie)

Actie: versterken van gespecialiseerde hulplijnen voor kinderen en jongeren

- Doelstelling: bekend maken en capaciteit verhogen 'www.nupraatikerover.be'
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: Kind in nood vzw
- Budget: 75.000 euro
- Status: in uitvoering

Actie: één gezin, één plan uitrollen over heel Vlaanderen

- Doelstelling: gebiedsdekkend maken van laagdrempelige dienstverlening jeugdhulp (m.i.v. ELP)
- Middelen/frequentie: vooruitgeschoven uitbreidingsbeleid
- Partners: Samenwerkingsverbanden 1G-1P
- Budget: 3.700.000 euro (in 2020) + 5.300.000 euro (in 2021)
- Status: in uitvoering

Actie: versterken van de crisismeldpunten

- Doelstelling: vergroten van capaciteit crisismeldpunten -18jarigen
- Middelen/frequentie: vooruitgeschoven uitbreidingsbeleid
- Partners: CAW's
- Budget: 871.520 euro
- Status: gerealiseerd

3. Voor gezinnen waar intensievere hulp noodzakelijk is (geïndiceerde preventie)

Actie: versterken van de capaciteit van de crisisjeugdhulp

- Doelstelling: vergroten van capaciteit crisisbegeleiding (doorverwijzing crisismeldpunten -18)

////////////////////////////////////

- Middelen/frequentie. eenmalig corona 2020 met het oog op duurzame investering
- Partners. diverse jeugdhulporganisaties (zie onder)
- Budget. 583 191,57 euro
- Status: gerealiseerd

Overzicht van het toegekende aanbod per crisisnetwerk:

	kostprijzen	begeleidingen
Antwerpen		
Cirkant vzw	43.939,50	10
OLO vzw	43.939,50	10
Emmaus Antwerpen	43.939,50	10
Emmaus Mechelen	43.939,50	10
Subtotaal	175.758	40
Brussel		
Cocon Vilvoorde vzw	23.333	12
Limburg *		
OOOC Kompas		
CKG De Stap		
HSA vzw		
Subtotaal	71.808,45	45
Oost-Vlaanderen		
Tanderuis	27.712,43	8
Jeugdhulp Don Bosco	23.531,82	8
OOOC Luein	25.955	17
Apart	26.885,35	13
Meetjesland	25.234,68	15
Subtotaal	129.319,28	61
Vlaams-Brabant		
Cidar vzw	14.450	7
YUNECO	40.360	52
Sporen vzw	34.439,28	17
Subtotaal	89.249,28	76
West-Vlaanderen		
OOOC De Zandberg	40.000	12
Crisishulp aan Huis	21.650	10
Huize Tordale	15.037,47	5
vzw Viro	17.036,09	5
Subtotaal	93.723,56	32
TOTAAL	583.191,57	266

*De voorzieningen in Limburg kiezen ervoor om het budget aan één partner toe te kennen van het samenwerkingsverband, waarmee ze de inkomende vragen zullen opnemen.

Actie, mobiel aanbod gericht op het creëren van veiligheid in de eigen context bij dreigende uithuisplaatsing

- Doelstelling: introduceren van Signs of Safety filosofie in samenwerking gemandateerde voorzieningen, sociale diensten jeugdrechtsbank en voorzieningen jeugdhulp – als alternatief uithuisplaatsing, minder druk op residenties, maar vooral minder trauma
- Middelen/frequentie: duurzame investering 2021
- Partners: diverse voorzieningen in de jeugdhulp
- Budget 1500 000 euro (recurrent budget 2021)

////////////////////////////////////

- Status. in uitvoering

Actie versterken van de residentiële jeugdhulp

- Doelstelling: investeren in kwaliteit en werkbaarheid residentiële jeugdhulp
- Middelen/frequentie.
 - o 1/2^e duurzame investering
 - o 1/2^e corona (eenmalig met het oog op duurzame investering)
- Partners: diverse jeugdhulporganisaties
- Budget. 3 198 026,37 euro
- Status. gerealiseerd

Actie. laptops voor kwetsbare kinderen in jeugdhulp en MFC's

- Doelstelling vermijden leerachterstand bij kinderen en jongeren in residentiele voorzieningen
- Middelen/frequentie: éénmalig Corona 2020
- Partners. diverse voorzieningen in jeugdhulp en MFC's
- Budget. 633.300 euro, zijnde 372.400 euro voor jeugdhulpvoorzieningen, 44.300 euro voor CKG's en 216.600 euro voor MFC's
- Status gerealiseerd

D. MAATSCHAPPELIJK EN PSYCHISCH KWETSBARE PERSONEN

1. Laagdrempelige initiatieven voor mensen met een sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid (geïndiceerde preventie)

Actie: sociale contacten stimuleren – familiekrantjes voor ouderen

- Doelstelling: diverse acties uitwerken i.f.v. ondersteuning mantelzorgers, doorbreken eenzaamheid, ..
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: Koning Boudewijnstichting
- Budget: 30 000 euro
- Status: gerealiseerd

Actie: sociale contacten stimuleren – Virtual hugs

- Doelstelling: diverse acties uitwerken i.f.v. ondersteuning mantelzorgers, doorbreken eenzaamheid, ...
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Partner. Koning Boudewijnstichting
- Budget. 245 000 euro
- Status gerealiseerd

Actie. sociale contacten stimuleren – De genereuzen

- Doelstelling. het stimuleren van ontmoeting tussen personen met en zonder een beperking via het project Circuit Sortie
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Partner. Inter vzw
- Budget. 180 000 euro
- Status. in uitvoering

Actie: aan lotgenotengroepen een eenmalige onkostenvergoeding toekennen

- Doelstelling: diverse acties uitwerken i f v ondersteuning mantelzorgers, doorbreken eenzaamheid, ...
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020

////////////////////////////////////

- Partner. Trefpunt zelfhulp
- Budget. 336.500 euro
- Status: in uitvoering

Actie: mantelzorgers ondersteunen

- Doelstelling: proactief aanbod doen van psychosociale ondersteuning aan mantelzorgers, ook via een gezamenlijk 0800-telnr
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Partner. Vlaams Mantelzorgplatform
- Budget: 249.000 euro
- Status in uitvoering

Actie: intrafamiliaal geweld

- Doelstelling: realiseren van 1230 extra opvangnachten voor daklozen en slachtoffers van
- intrafamiliaal geweld
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Partner: 11 CAW's
- Budget: 69.974,70 euro
- Status: gerealiseerd

2. Voorzien in mogelijkheid om tijdelijk ketenaanpak IFG te versterken (geïndiceerde preventie)

Actie: versterken ketenaanpak intrafamiliaal geweld

- Doelstelling: voorzien in mogelijkheid om tijdelijk ketenaanpak te versterken, tijdelijk opvanglocatie Veilige Haven
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Partner. CAW Limburg
- Budget: 33.629,16 euro
- Status. gerealiseerd

3. Gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg (zorggerelateerde preventie)

Actie, versterken gespecialiseerde ambulante geestelijke gezondheidszorg en diagnostiek

- Doelstelling voorzien in extra capaciteit o.a. omwille van effect uitgestelde zorg en toename psychische problemen
- Middelen/frequentie, corona 2020 (eenmalig met het oog op duurzame investering)
- Partners. CGG
- Budget: 5.600 000 euro waarvan 3 850.000,03 euro van het actieplan mentaal welzijn en 1.749 999,98 euro uitbreidingsbeleid ggz voor de periode 1/11/2020-31/12/2021
- Status: in uitvoering, dit wordt vanaf 2022 structureel door een recurrente budgetverhoging van 4.800 000 euro vanuit het uitbreidingsbeleid ggz

E. PERSONEN GETROFFEN DOOR COVID-19

1. Voor personen die COVID-19 doorgemaakt hebben (selectieve preventie)

Actie opvolging personen die COVID 19 hebben gehad

- Doelstelling: proactieve psychosociale opvolging van ex-COVID-patiënten
- Middelen/frequentie: /
- Partners: CAW's
- Budget: /
- Status: uitvoering via Taskforce COVID-19 Zorg – Projectgroep psychosociaal welzijn

[illegible]

2. Voor nabestaanden (selectieve preventie)

Actie: aanbod rouwbegeleiding

- Vervat in actie Brede bevolking, punt 2 Laagdrempelige ondersteuning, Versterken laagdrempelige outreachende gezinsbegeleiding
- Doelstelling: initiatieven aanbieden rond rouwbegeleiding
- Middelen/frequentie: eenmalig Corona 2020
- Status: in uitvoering

Actie: project rond uitgesteld afscheid nemen - Troostplekken

- Doelstelling. COVID-nabestaanden ondersteunen in rouwverwerking
- Middelen/frequentie. eenmalig Corona 2020
- Partner. Ferm
- Budget. 80.000 euro (lokale troostplekken) + 80.000 euro vervolgcampagne 'Ik omhels je' + Vlaamse troostplek
- Status. in uitvoering